

Arengukoostöö aruanne 2013: Vaesuse kaotamine

Eestikeelne kokkuvõte

Aastatuhande arengueesmärkidega kinnistati poliitiline toetus vaesuse vähendamisele. Maailm on arvatavasti juba saavutanud aastatuhande arengueesmärgi vähendada poole võrra äärmuslikus vaesuses (1,25 USA dollarit päevas) elavate inimeste arvu. Aastatuhande arengueesmärkide saavutamine riikide, piirkondade, rahvastiku- ja soorühmade lõikes on aga olnud ebaühtlane, mis kajastab praeguste lähenemisviiside üht põhilist puudust. Luues uut üleilmset raamistikku asendamaks 2015. aastal aastatuhande arengueesmärke (11. peatükk), seisavad ÜRO ja tema partnerid silmitsi pakilise vajadusega kaotada vaesus jäädavalt. Nagu käesolevast arengukoostöö aruandest lugeda võib, on selleks vaja tavalisest rohkem pingutusi.

Mis on vaesus ja kuidas seda mõõdetakse?

See küsimus oli paljude aastatuhande arengueesmärkidega seotud vaidluste keskpunktiks. Käesolevas aruandes selgitavad tippmõtlejad vaesuse definitsiooni ja raskeid ülesandeid seoses selle mõõtmisega.

- **Vaesus ei tule ainult sissetulekust** . Aastatuhande arengueesmärk vähendada poole võrra sissetulekust tingitud äärmuslikku vaesust jätab kõrvaljoonele paljud muud puudused (3. peatükk). Majanduskasvust ei piisa, et kaotada kõik vaesuse aspektid või et tuua kasu kõigile inimestele.
- **Vaesed inimesed ei ela ainult vaestes riikides** (1. peatükk). Tänapäeval elab uus „alumine miljard“ keskmise sissetulekuga riikides nagu Indias ja Hiinas. Riikide tasemel mõõdetav vaesus ei anna ülevaadet sellisest riikidesisesest ebavõrdsusest ega aita seda kaotada (2. ja 15. peatükk).
- **Vaesus pole standardne ega staatiline** . Uued meetmed peaksid vaatama kaugemale üleilmsetest koondnäitajatest ning kajastama riikide eri lähtepunkte ja probleeme, käsitlema ebavõrdsust ja võimaldama ajalist võrdlemist (2. ja 11. peatükk).
- **Oluline pole ainult nulli jõudmine, vaid ka seal püsimine** (4. peatükk). Vähemalt pool miljardit inimest elab kroonilises vaesuses. Tuleb luua spetsiaalsed poliitikameetmed nii äärmusliku ja kroonilise vaesuse kaotamiseks kui ka uue vaesumise takistamiseks.

Uued eesmärgid vaesuse kaotamiseks

Et uus rahvusvaheline arengukava kannaks edasi aastatuhande arengueesmärkide visiooni, peab see põhinema solidaarsuse, võrdsuse, vääriskuse ja looduse austamise põhimõtetel (12. peatükk). See vajab eesmärgi, mis aitavad saavutada selle põhipüüdeid ja mida on lihtne jälgida ning strateegiaid majanduslike ja sotsiaalsete muutuste esilekutsumiseks. Käesolevas aruandes on toodud välja mitmed ettepanekud nende elementide arendamiseks.

Edasiliikumine vaesuselt kaasavale heaolule

- Luua uus põhinäitaja, millega mõõta edusamme kõikide vaesuse vormide kaotamise suunas ja mis võiks täiendada praegust sissetulekuvaesuse näitajat (3. ja 5. peatükk).

- Kaasata eesmärgid ja näitajad, millega jälgida, kas inimesed langevad uuesti vaesusesse (4. peatükk). Kaasata eesmärk vähendada sissetulekute ebavõrdsust või sari näitajaid, millega mõõta ebavõrdsust eri eesmärkide lõikes (1. ja 11. peatükk).
- Võtta kasutusele kahetasemeline lähenemisviis sooga seotud probleemidele: soolise võrdõiguslikkuse ja naistele võimaluste andmise eesmärk koos meetodiga sooga seotud puudujääkide avastamiseks kõikides muudes tulemustes ja eesmärkides (16. peatükk).

Riiklike ja üleilmsete eesmärkide ja vastutuste kombineerimine

- Panna paika uus rahvusvaheliselt kooskõlastatud ja järjepidev üleilmne eesmärk vähendada sissetulekuvaesust riiklikes vaesuse näitajates (2. peatükk).
- Taha uus tegevuskava kõikides riikides kohaldatavaks, kuid vastutusi tuleb kohandada vastavalt riigi lähtepunktile, võimekustele ja ressursidele (11. peatükk).
- Seada riiklikud eesmärgid, kuid kehtestada neile üleilmsed miinimumstandardid (11. ja 15. peatükk).

Jälgimist võimaldavate andmete täiendamine

- Võtta vastu konkreetne eesmärk, tulemus ja näitaja, et suurendada nende uute eesmärkide saavutamise suunas tehtud edusamme puudutavate andmete kättesaadavust ja kvaliteeti ning investeerida riikide statistilisse võimekusse (14. ja 16. peatükk).

Uued viisid vaesuse kaotamiseks

Esimene samm on seada õiged eesmärgid, kuid nende saavutamiseks on vaja uusi poliitikameetmeid, pühendumust ja juhtimisoskust nii riikide valitsuste – põhjas ja lõunas – kui ka kogu üleilmse kogukonna poolt. Valitsused, parlamendiliikmed, mitmepoolsed ja piirkondlikud institutsioonid, kodanikuühiskond, valitsusvälised organisatsioonid, sihtasutused ja erasektor peavad tegema koostööd, et kõik poliitikameetmed aitaksid kõikides valdkondades ühiselt kaasa vaesuse kaotamisele.

Käesolevasse raportisse panustajad jagavad oma rikkalikke kogemusi seni edukaks osutunud meetmetest.

- **Lähenemine arengule kui liikumisele vaesusest võimu juurde** andes inimestele, eriti naistele ja krooniliselt vaestele rohkem võimalusi ning kaotades sotsiaalse diskrimineerimise, mis ei lase neil vaesusest pääseda. Arengukoostööasutused, poliitilised liikumised ja kodanikuühiskonna organisatsioonid saavad sellist võimu liikumist toetada (4., 5., 6., 9., 10., 12. ja 16. peatükk).
- **Kaasavate ja jätkusuutlike majanduste loomine**, mis võimaldavad ka kõige vaesematel kasvu panustada ja sellest ise kasu saada. Selleks on vaja teha põhjalikke ümberkorraldusi ja ümbersuunamisi poliitikameetmetes ja programmides, ennekõike just põllumajanduse, hariduse, energia ja tööhõive valdkonnas (4., 7., 8., 14. ja 15. peatükk).
- **Sotsiaalkaitsesüsteemide loomine** – tööhõivegarantiid, rahaülekanDED, pensionid, laste- ja töövõimetustoetused –, et luua positiivne protsess, mis aitaks vaestel oma elatist säilitada, oma vara suurendada, kasutada majanduse pakutavaid võimalusi ja pidada vastu šokkidele nagu kliimamuutused (4., 5., 6., 7., 9., 10. ja 13. peatükk).
- **Keskonna jätkusuutlikkuse ja loodusvarade muutmise põhiprioriteediks**, mis oleks lahutamatu seotud vaesuse vähendamise ja heaoluga. Poliitikameetmed peavad olema suunatud nii vaesuse sümptomite kui ka selle põhjuste kaotamisele, õnnestamata seejuures tulevaste põlvkondade heaolu (11., 13. ja 15. peatükk).
- **Investeeringud talupõllumajandusse**, et vähendada vaesust ja edendada laiaulatuslikku majanduskasvu peamiselt maakogukondades (8. ja 10. peatükk).
- **Toetus teadmiste ja kogemuste jagamisele** vaesuse vähendamise alal, seda eelkõige lõunapoolsetes riikides (1., 8., 15. ja 16. peatükk).

Mida see arengukoostöö jaoks tähendab?

Nende probleemide lahendamine nõuab täiendavat toetust. Kuigi rahalised vahendid hakkavad tulema valdavalt riikide oma maksusüsteemidest, on ametlik arenguabi jätkuvalt kriitilise tähtsusega. Ametlik arenguabi peab muutuma nutikamaks, et tõmmata ligi rahastamisvahendeid ühtlustatud üleilmse struktuuri raames, milles oleks optimeeritud saadavalolevad rahastamisvahendid ja tagatud ka vastutus (15. ja 16.

peatükk). Uus tõhusa arengukoostöö üleilmne partnerlus võib üleilmseid pingutusi ja ressursse võimendada ja kooskõlastada (juhtartikkel). Vaesuse kaotamine ja ebavõrdsuse vähendamine riikide sees ja vahel nõuab nõrkade riikide pidevat ja sidusat toetamist, äärmusliku vaesuse keskuste probleemi lahendamist keskmise sissetulekuga riikides, riikide oma üldkasulike hüvede pakkumise võimete arendamist ning tunnustamist, et vaesuse kaotamise aluseks on rahu tagamine ja vägivalda vähendamine (14., 15. ja 16. peatükk).

© OECD

Käesolev kokkuvõte ei ole OECD ametlik tõlge.

Käesoleva kokkuvõtte kasutamine on lubatud OECD autoriõiguse ja originaalse väljaande pealkirja mainimisel.

Erinevates keeltes kokkuvõtted on väljavõtted OECD esialgselt inglise- ja prantsuskeelsest väljaandest.

Need väljaanded on saadaval OECD internetipoest aadressil www.oecd.org/bookshop

Täiendavate andmete saamiseks pöörduge OECD Õiguste ja tõlgete üksuse poole avalike suhete direktoraadis aadressil

rights@oecd.org või faksinumbril: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

õiguste ja tõlgete üksus: www.oecd.org/rights

Lugege inglisekeelset täisversiooni OECD iLibrary's!!

© OECD (2013), *Development Co-operation Report 2013: Ending Poverty*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/dcr-2013-en